

5. Світовий досвід розвитку агропромислової інтеграції кооперативного типу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/75558/agropromislovist/svitoviy_dosvid_rozvitku_agro_promislovoyi_integratsiyi_kooperativnogo_tipu.

НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ: БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

***КУКУРУДЗЯК А.В., ВИКЛАДАЧ,
ВІННИЦЬКИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ***

Зовнішнє середовище підприємства є досить складним, вимогливим і непередбачуваним. Основними чинниками, що характеризують сучасне середовище виступає високий динамізм, зростанням розмірів інформації та джерел її отримання, значна кількість невизначеностей, що вимагає перенесення акцентів із матеріальної складової бізнесу на нематеріальну.

Теоретико-прикладним аспектам походження нематеріальних активів приділяється багато уваги філософами, соціологами, юристами, економістами, але з точки зору менеджменту воно потребує дальшого дослідження. Різні сфери науки по різному підходять до розуміння нематеріальних активів. В юриспруденції – інтелектуальна власність, економіці – інтелектуальні ресурси, бухгалтерському обліку – нематеріальні активи, менеджменті – нематеріальний капітал, який може створювати додану вартість.

Реїна І.М. [3, с. 159-161] визначає наступні завдання управління нематеріальними активами підприємства : стратегічний рівень через формування необхідного обсягу нематеріальних активів, оптимізацію сформованого портфеля, досягнення високої капіталізації, забезпечення своєчасного реінвестування капіталу в найбільш прибуткові нематеріальні активи та операції з ними; оперативний рівень – ідентифікація та інвентаризація, правова експертиза, оцінка вартості, постановка на баланс і комерціалізація.

Стояненко І.В. [5, с. 5-7] відмічає наступні етапи в управлінні: формування бази нематеріальних активів, аналіз ефективності використання, визначення цілей управління, планування результатів управління нематеріальними активами, організація бізнес-процесів орієнтованих на використання нематеріальностей.

З точки зору менеджменту нематеріальні активи необхідно класифікувати на людський капітал, інформаційний та організаційний капітал.

Людський капітал включає вміння, знання, талант людей. Інформаційний капітал включає інформаційні системи, бази даних, мережі і технології. Організаційний капітал включає культуру, лідерство, відповідальність персоналу, вміння працювати в команді, управління знаннями.

В бухгалтерському обліку перераховані складові не відносяться до нематеріальних активів, так як не можна провести оцінку в грошовому вираженні вмінь, навичок, вміння працювати в команді. З точки зору менеджменту нематеріальні активи мають цінність якщо вони відповідають стратегічним цілям бізнес-структур.

Гороховець Ю.А. [1, с. 3-7] звертає увагу на проблеми в обліковій практиці щодо вартісно-орієнтованого управління інформаційного забезпечення про нематеріальні активи та наводить два шляхи вирішення цієї проблеми. На увагу заслуговує формування звітів є доповненням до традиційної бухгалтерської звітності, інформація в них формується нефінансовими показниками.

Найбільш поширеними моделями управління сьогодні виступають: модель управління на основі системи збалансованих показників, «Скандія Навігатор», модель управління за циклом аудиту знань, «MERITUM», моніторингова модель управління, німецька модель, датська модель, призма результативності [4, с. 128-130]. Всі вони характеризуються значною кількістю показників, але, в наш час, що має високий рівень динамізму і невизначеності велику роль відіграє якісна складова інформаційного забезпечення для розробки управлінських рішень щодо нематеріальних активів. Тому управління нематеріальними активами на основі об'єктно-орієнтованого підходу [2] з використанням інтелектуальних систем орієнтованих на високий динамізм і реальний масштаб часу мають поєднувати в собі точні моделі і методи пошуку рішень, що базуються на логічно-лінгвістичних судженнях, знаннях експертів, накопиченому досвіді. Система має відповідати вимогам: забезпечувати своєчасний аналіз і обробку різномірної інформації: числової, графічної, лінгвістичної, неточної, суперечливої; моделювати знання на основі людської логіки; забезпечувала облік суб'єктивних думок управлінських осіб; забезпечувала можливість дослідження ризикових ситуацій у сучасних реаліях часу та спроможна накопичувати знання, досвід.

В результаті дослідження можна узагальнити, що система управління нематеріальними активами має базуватись як на точних моделях, так і моделях з нечіткою логікою. Використання об'єктно-орієнтованого підходу дасть можливість оперативно управляти життєвим циклом кожного об'єкту нематеріальних активів в розрізі стратегічного розвитку бізнес структури та непередбачуваності зовнішнього середовища.

Література.

1. Гороховець Ю.А. Підходи щодо удосконалення обліку нематеріальних активів потребам вартісно-орієнтованого управління / Ю.А. Гороховець // Вісник Житомирського державного технологічного університету: Економічні науки. – Житомир: – 2017. – № 2 (80). – С. 3-7. – Режим доступу: [https://doi.org/10.26642/jen-2017-2\(80\)-3-7](https://doi.org/10.26642/jen-2017-2(80)-3-7)
2. Ларман Крег. Применение UML и шаблонов проектирования / Крег Ларман; пер. с англ. – [2-е издание]. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2002. – 624 с.
3. Репіна І.М. Активи підприємства: таксономія, діагностика та управління: монографія / І.М. Репіна. – К.: КНЕУ, 2012. – 274 с.
4. Репіна І.М. Варіації моделей управління активами підприємств та їх оцінювання / І.М. Репіна // Управління розвитком. – 2015. – № 3. – С. 126-130. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uproz_2015_3_22.
5. Стояненко І.В. Управління нематеріальними активами підприємства: сучасні реалії та перспективи розвитку / І.В. Стояненко. // Ефективна економіка. – 2013. – № 7. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_7_43.

INNOVATIVE ACTIVITY AS BASIS OF STABILITY OF FUNCTIONING OF ENTERPRISE

***KUSKOVA S.V., C.E.S., DOCENT,
KHARKOV PETRO VASYLENKO STATE
TECHNICAL UNIVERSITY OF AGRICULTURE***

Innovation activity as the basis of the stability of the operation of the company is aimed at increasing the competitiveness of manufactured products by improving its quality, service, etc. In this regard, the implementation of innovation requires a systematic approach and complexity in the development of the enterprise.